

Sygn. akt: I C 533/16 upr.

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 marca 2017 roku

Sąd Rejonowy w Człuchowie I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący:	SSR Anna Wołujewicz
Protokolant:	sekr. sądowy Joanna Mucha

po rozpoznaniu w dniu 24 marca 2017 roku w Człuchowie

sprawy z powództwa (...) **Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego z siedzibą w W.**

przeciwko W. Z., J. Z. (1)

o zapłatę

1. oddała powództwo;
2. zasądza od powoda (...) z siedzibą w W. na rzecz pozwanego W. Z. kwotę 4.800zł (cztery tysiące osiemset złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu;
3. ustala, że wyrok co do pozwanego J. Z. (1) jest zaoczny.

Sygn. akt I C 533/16

(...)

Powód (...) z siedzibą w W. wniósł przeciwko pozwanym W. Z. i J. Z. (1) pozew o zapłatę kwoty 22.705,89 zł. z zastrzeżeniem ograniczenia ich odpowiedzialności do nieruchomości położonej w C. przy ulicy (...), dla której to Sąd Rejonowy w Człuchowie prowadzi księgę wieczystą Kw Nr (...), obciążonej hipoteką umowną zwykłą w kwocie 30 000 zł. W uzasadnieniu pozwu wskazano, że w dniu 18 lutego 1998 roku J. Z. (2) oraz W. Z. zawarli z (...) SA umowę kredytu nr (...) na cele mieszkaniowe z odroczoną spłatą należności. Spłata przedmiotowej umowy została zabezpieczona również wpisem ograniczonego prawa rzeczowego w postaci hipoteki umownej zwykłej w kwocie 30 000 zł. na ww. nieruchomości. W związku z niedotrzymaniem przez pozwaną terminów płatności bank wypowiedział umowę kredytu, a następnie 1 września 2006 roku wystawił przeciwko pozwanym Bankowy Tytuł Egzekucyjny nr (...), który postanowieniem sądu został zaopatrzony w klauzulę wykonalności. Na podstawie przedmiotowego tytułu poprzedni wierzyciel prowadził postępowanie egzekucyjne pod sygnaturą akt Km (...).

Powód wskazał również, że w dniu 18 maja 2009 r. Bank (...) SA - zbył na mocy umowy cesji - wierzytelność wynikającą z ww. stosunku prawnego na rzecz powoda, który wezwał pozwaną do zapłaty oraz zawiadomił o przedmiotowej cesji. Jak wynika z pozwu Sąd Rejonowy w Człuchowie na wniosek powoda dokonał zmiany wierzyciela hipotecznego i ujawnił w księdze wieczystej jako wierzyciela (...) z siedzibą w W.. Powód wyjaśnił, że właścicielami nieruchomości, na której ustanowione zostało zabezpieczenie są pozwani, a tym samym strona powodowa jest uprawniona do korzystania z zabezpieczenia hipotecznego na nieruchomości, a pozwani jako

właściciele nieruchomości obciążonej hipoteką są dłużnikami rzeczowymi strony powodowej. Powód podkreślił, że zgodnie z zasadą skuteczności hipoteki zobowiązany rzeczowo staje się właściciel nieruchomości, a podstawą prawną jego odpowiedzialności staje się stosunek hipoteki. Wyjaśnił, że z uwagi na fakt, iż przedmiotowe powództwo kierowane jest przeciwko właścicielom nieruchomości zasadny jest wniosek o ograniczenie odpowiedzialności pozwanych do wysokości wartości nieruchomości obciążonej hipoteką umowną zwykłą w kwocie 30 000 zł. Wskazał również, że pozwem dochodzi jedynie części wymagalnego roszczenia to jest kwoty kapitału 22.705,89 zł., która wynika wprost z wyciągu załącznika do umowy cesji oraz przedłożonych do pozwu dokumentów.

W odpowiedzi na pozew pozwany W. Z. wniosł o oddalenie powództwa, zarzucając brak jakiejkolwiek dokumentacji wymaganej prawem potwierdzającej istnienie zadłużenia względem powoda dochodzonej niniejszym pozwem. Podniósł również zarzut przedawnienia roszczenia.

Pozwany J. Z. (1) nie stawiał się na rozprawę i nie zajął stanowiska w sprawie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 18 lutego 1998 roku J. Z. (2), W. Z. oraz J. Z. (1) zawarli z (...) SA umowę kredytu nr (...) na cele mieszkaniowe z odroczoną spłatą należności. Spłata przedmiotowej umowy została zabezpieczona również wpisem ograniczonego prawa rzeczowego w postaci hipoteki umownej zwykłej w kwocie 30 000 zł. na nieruchomości położonej w C. przy ulicy (...), dla której to Sąd Rejonowy w Człuchowie prowadzi księgę wieczystą Kw Nr (...). W związku z niedotrzymaniem przez pozwanych terminów płatności bank wypowiedział umowę kredytu, a następnie 1 września 2006 roku wystawił przeciwko pozwany Bankowy Tytuł Egzekucyjny nr (...), który postanowieniem Sądu został zaopatrzony w klauzulę wykonalności. Na podstawie przedmiotowego tytułu wierzyciel prowadził postępowanie egzekucyjne pod sygnaturą akt Km (...).

dowód: umowa k. 5 -12, wypowiedzenie k. 12, bte k. 13-14, pisma k. 15-17

Pozwani W. Z. i J. Z. (1) są właścicielami nieruchomości położonej w C. przy ulicy (...), dla której to Sąd Rejonowy w Człuchowie prowadzi księgę wieczystą Kw Nr (...). W dziale III wpisana jest na rzecz powoda hipoteka w kwocie 30 000 zł. Została ona ustanowiona na podstawie zaświadczenia banku z 18 lutego 1998 r. 26 października 2010 r. dokonano zamiany wierzyciela hipotecznego na rzecz powoda na podstawie wyciągu z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego (...) z siedzibą w W. z dnia 16 września 2010 r.

dowód: odpis kw k. 30-41

Sąd zważył co następuje:

Powództwo w niniejszej sprawie nie zasługuje na uwzględnienie.

Podstawą dochodzonego roszczenia, jak wynika z pozwu, miała być wierzytelność nabyta przez powoda, w ramach umowy sprzedaży wierzytelności z dnia 18 maja 2009 roku od (...) SA przysługująca przeciwko **J. Z. (2), W. Z.** z tytułu umowy kredytowej nr (...), a formą zabezpieczenia wierzytelności było ustanowienie hipoteki umownej na nieruchomości położonej w C. przy ulicy (...), dla której to Sąd Rejonowy w Człuchowie prowadzi księgę wieczystą Kw Nr (...). Dochodzone pozwem roszczenie składa się z należności głównej w kwocie 22.705,89 zł., a pozwani W. i J. Z. (1) (obecni właściciele nieruchomości) -zdaniem powoda - są jego dłużnikami hipotecznymi, którym przysługuje prawo do powoływania się w postępowaniu egzekucyjnym na ograniczenie ich odpowiedzialności jedynie do obciążonej hipoteką nieruchomości.

Pozwany W. Z. wniosł o oddalenie powództwa, zarzucając brak jakiejkolwiek dokumentacji wymaganej prawem potwierdzającej istnienie zadłużenia pozwanych względem powoda dochodzonego niniejszym pozwem. Podniósł również zarzut przedawnienia roszczenia.

W niniejszej sprawie z zaproponowanego przez powoda materiału dowodowego bezspornie wynika fakt zawarcia w dniu 18 lutego 1998 roku przez pozwanych **J. Z. (2), W. Z. oraz J. Z. (1)** z (...) SA umowy kredytu **nr (...)** na cele mieszkaniowe z odroczoną spłatą należności. Ponadto powód wykazał okoliczności związane z brakiem wywiązywania się z umowy przez pozwanych, jej wypowiedzeniem, a następnie dochodzeniem należności z niej wynikających przez pierwotnego wierzyciela na drodze postępowania egzekucyjnego (dowód: umowa k. 5-12, wypowiedzenie k. 12, bte k. 13-14, pisma k. 15-17). Podkreślić jednak należy, że okoliczności te dotyczą umowy zawartej przez (...) z **J. Z. (2), W. Z. oraz J. Z. (1)** i dot. umowy nr (...). Kwestią budzącą wątpliwości pozostał natomiast fakt istnienia wierzytelności przysługującej powodowi przeciwko pozwanym z tytułu umowy kredytowej zawartej pomiędzy (...) SA z **J. Z. (2), W. Z.** z tytułu umowy kredytu **nr (...)**. Powód nie powołał żadnego dokumentu potwierdzającego zawarcie takiej umowy. Wątpliwości budzi, czy hipoteka dotyczy umowy kredytu **nr (...)** zawartej przez (...) i **J. Z. (2), W. Z., czy** umowy nr (...) **zawartej z J. Z. (2), W. Z. oraz J. Z. (1)**. Dokumenty przedłożone przez powoda nie pozwalają jednoznacznie stwierdzić czy umowy te są tożsame.

Nadmienić należy, że nie budzi wątpliwości fakt istnienia hipoteki w kwocie 30 000 zł, wpisanej na rzecz powoda, która została ustanowiona na podstawie zaświadczenia banku z 18 lutego 1998 r., a następnie dokonano zamiany wierzyciela hipotecznego na rzecz powoda na podstawie wyciągu z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego (...) z siedzibą w W. z dnia 16 września 2010 r. (dowód: odpis kw k. 30-41). Podkreślić jednak należy, że wierzyciel dochodzący realizacji hipoteki musi na ogólnych zasadach udowodnić istnienie zobowiązania. Jak powyżej wskazano wierzyciel wykazał, że hipotekę na jego rzecz wpisano na podstawie wyciągu z jego ksiąg rachunkowych, jednakże nie budzi wątpliwości, że dane ujawnione w księgach rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego mogą stanowić dowód jedynie tego, że określonej kwoty wierzytelność jest wpisana w księgach rachunkowych względem określonego dłużnika na podstawie opisanego w tych księgach zdarzenia np. cesji wierzytelności. Dokumenty te potwierdzają więc sam fakt zdarzenia w postaci cesji wierzytelności. Nie stanowią one jednak dowodu na skuteczność dokonanej cesji wierzytelności oraz istnienia i wysokości nabytej wierzytelności (por. wyrok SN z dnia 13 czerwca 2013 r. V CSK 329/12).

Podkreślenia wymaga fakt, iż to strona powodowa powinna udowodnić, że roszczenie kredytobiorcy w ogóle powstało oraz że doszło do skutecznego przelewu wierzytelności z tego tytułu na jego rzecz. Powód jako wierzyciel dochodzący zaspokojenia wierzytelności, powinien wykazać podstawę (źródło) zobowiązania pozwanych jak i jego wysokość. Zgodnie bowiem z art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi określone dla siebie skutki prawne, tym bardziej, że ciężar dowodu pozostaje w ścisłym związku z problematyką procesową dowodów. Sąd tylko wyjątkowo winien ingerować w przebieg postępowania dowodowego dopuszczając dowody z urzędu, które to uprawnienie wynika z treści przepisu art. 232 k.p.c. Zgodnie bowiem z przyjętą linią orzecznictwa obowiązek wskazania dowodów, potrzebnych dla rozstrzygnięcia sprawy, obciąża przede wszystkim strony (por. wyrok Sądu Najwyższego z 24 października 1996 r., III CKN 6/96, OSNC 1997/3/29).

Zauważyć jednak należy, iż z przedłożonych przez powoda dokumentów nie wynika, aby ta konkretnie wierzytelność wskazana w pozwie przysługująca przeciwko pozwanym skutecznie przeszła na powoda w ramach przedmiotowej umowy cesji wierzytelności

Zgodnie z treścią art. 509 k.c. przelew wierzytelności oznacza przeniesienie wierzytelności oznaczonej co do tożsamości i dla skuteczności takiej transakcji konieczne jest precyzyjne oznaczenie przenoszonych wierzytelności. Oznacza to, że skuteczne wywodzenie uprawnień z faktu nabycia wierzytelności na podstawie umowy cesji wymaga udowodnienia bez wątpliwości, że do cesji konkretnej wierzytelności doszło. Dlatego też wierzytelność, co do której nabywca rości sobie pretensje wobec dłużnika, musi być w sposób dostateczny oznaczona i udowodnione musi być przejście tejże wierzytelności na stronę powodową. Okoliczność ta ma istotne znaczenie albowiem fakt zawarcia umowy cesji powoduje, iż po stronie powodowej winna istnieć legitymacja czynna do brania udziału w niniejszym postępowaniu. Stosunek zobowiązaniowy nie ulega bowiem zmianie, zmienia się natomiast osoba uczestnicząca w nim po stronie wierzyciela. Dlatego też zgodnie z przyjętą linią orzecznictwa warunkiem otrzymania należności przez nabywcę długu jest udowodnienie, że takie prawo przysługiwało pierwotnemu wierzycielowi, a następnie przeszło na nabywcę (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 lipca 2006 r. w sprawie V CSK 187/06 (M. Prawn. 2006/16/849)).

Wątpliwości Sądu budzi również kwestia powołanej przez powoda umowy dotyczącej przeniesienia wierzytelności, przysługującej przeciwko pozwanym przez pierwotnego wierzyciela na rzecz powoda. W ocenie sądu powód nie wykazał tej okoliczności wiarygodnymi dowodami. W celu udowodnienia swoich twierdzeń dotyczących nabycia wierzytelności przeciwko pozwanym z tytułu umowy o kredyt powód przedłożył poświadczoną za zgodność z oryginałem przez działającego w sprawie pełnomocnika zawodowego kserokopię umowy sprzedaży wierzytelności z dnia 18 maja 2009 roku. Umowę w imieniu (...) SA podpisał J. L. (1) oraz M. W., natomiast powód reprezentowany był przez (...) SA w imieniu którego działali J. L. (2) i A. R.. Brak jest dokumentów wykazujących, że osoby te były uprawnione do działania w imieniu stron umowy, że osoby te były umocowane do zawarcia przedmiotowej umowy. W związku z powyższym, w ocenie Sądu, powód nie wykazał skutecznego nabycia wierzytelności, a więc czynnej legitymacji w sprawie. Jak powyżej wskazano, z uwagi na fakt, że pozwany kwestionował istnienie prawidłowej dokumentacji wymaganej prawem potwierdzającej istnienie zadłużenia względem powoda, na powódzie ciążył obowiązek wykazania, że doszło do skutecznej umowy cesji, która została podpisana przez osoby uprawnione do działania w imieniu cedenta i cesjonariusza. Z treści tej umowy wynika, iż przedmiotem umowy było przeniesienie przez zbywcę na rzecz nabywcy niespornych i wymagalnych wierzytelności pieniężnych wraz z wszelkimi zabezpieczeniami. Wykaz wierzytelności będących przedmiotem tej umowy stanowił Załącznik nr 1 do tej umowy. Z załącznika do umowy cesji wynika, że dot. ona przeniesienia wierzytelności z tytułu umowy o kredyt **nr.(...)**, natomiast z dokumentów przedłożonych do pozwu wynika, że została zawarta umowa nr (...). (por. umowa k. 5-11).

W ocenie Sądu powód nie udowodnił, że dochodzone w pozwie roszczenie faktycznie posiada. Wywodzone przez powoda okoliczności, w oparciu o przedłożony materiał dowodowy, nie pozwalają zdaniem Sądu na uznanie, iż faktycznie doszło do przeniesienia na rzecz powoda wierzytelności przysługującej (...) SA. Tym samym brak było podstaw do uwzględnienia żądania i zasadnym było oddalić powództwo.

Nadmienić należy, że bezzasadny był zarzut przedawnienia podniesiony przez pozwanego. Nie budzi w ocenie Sądu wątpliwości fakt, że zgodnie z treścią art. 77 ustawy o księgach wieczystych i hipotece przedawnienie wierzytelności zabezpieczonej hipoteką nie narusza uprawnienia wierzyciela hipotecznego do uzyskania zaspokojenia z nieruchomości obciążonej. W związku z powyższym właścicielowi nieruchomości obciążonej nie przysługuje zarzut przedawnienia, i to niezależnie od tego, czy jest też dłużnikiem osobistym, czy tylko rzeczowym.

Z uwagi na fakt, iż pozwany J. Z. (1) nie stawiał się na żadnym posiedzeniu wyznaczonym na rozprawę, jak również nie wypowiedział się co do twierdzeń podnoszonych przez powoda w uzasadnieniu pozwu, stosownie do treści art. 339 k.p.c. uzasadnione było wydanie w stosunku do niego wyroku zaocznego. Zgodnie z art. 339 § 2 k.p.c., sąd dysponuje jedynie przedstawionymi przez powoda okolicznościami faktycznymi i może uznać je za zgodne z prawdą bez przeprowadzania postępowania dowodowego, jeżeli nie budzą one uzasadnionych wątpliwości albo nie zostały przytoczone w celu obejścia prawa. Sąd może a nie musi uznać okoliczności przytoczonych przez powoda za prawdziwe. Ponadto przyjęcie za prawdziwe twierdzeń powoda dotyczących okoliczności faktycznych, nie zwalnia sądu od obowiązku rozważenia czy oświadczenia te uzasadniają należycie i w całości żądanie pozwu i czy uwzględnienie tych żądań nie narusza przepisów prawa. Podkreślić należy, że na Sądzie ciąży obowiązek dokonania prawidłowej oceny zasadności żądania pozwu. Ponadto niezależnie jednak od ustalenia podstawy faktycznej Sąd jest zawsze zobowiązany rozważyć, czy żądanie pozwu jest zasadne w świetle norm prawa materialnego. Negatywny bowiem wynik takiej analizy powoduje wydanie wyroku zaocznego oddalającego powództwo, gdyż w tym zakresie nie obowiązuje domniemanie z art. 339 § 2 k.p.c. (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 czerwca 1972 roku, III CRN 30/72, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 2 kwietnia 1973, III CRN 59/73).

W ocenie Sądu w niniejszej sprawie zaistniały powyżej przytoczone przesłanki budzące wątpliwości co do zasadności przedmiotowych roszczeń, dotyczące skutecznego nabycia przez powoda wierzytelności na które powołał się w pozwie. W związku z powyższym również w stosunku do pozwanego J. Z. (1) Sąd oddalił powództwo.

W przedmiotowej sprawie strona powodowa jest stroną przegrywającą postępowanie, zatem powinna ona zwrócić stronie pozwanej koszty procesu. W związku z tym, że strona pozwana była reprezentowana przez zawodowego pełnomocnika w osobie radcy prawnego, koszty procesu objęły wynagrodzenie zawodowego pełnomocnika w

wysokości 4800 złotych, zgodnie z §2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. po. 1804.).